

ΚΕΝΤΡΟ ΕΡΕΥΝΩΝ ΠΡΟΟΔΕΥΤΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ ΝΑ ΕΥΡΩΠΗΣ

«ΕΝΕΡΓΕΙΑ ΚΑΙ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ»
15 Μαΐου 2012

Ι.Ν. ΔΕΣΥΠΡΗΣ

Θέλω και εγώ να σας ευχαριστήσω για την παρουσία σας σε αυτή την απογευματινή συζήτηση για τα θέματα των ενεργειακών επενδύσεων.

Πολλοί συνάδελφοι θα θυμούνται ότι το θέμα αυτό έχει απασχολήσει πολλές φορές συνέδρια και ημερίδες του Ινστιτούτου Ενέργειας, τα περισσότερα σε πολύ καλύτερες μέρες από αυτές που ζούμε.

Είμαι βέβαιος ότι το ζήτημα της ομαλής οικονομικής λειτουργίας της Χώρας και της οικονομικής επάρκειας στους καιρούς αυτούς, και το πώς αυτά επηρεάζουν τις ενεργειακές επενδύσεις, θα αναλυθούν από τους ομιλητές που ακολουθούν.

Σε αυτή την εισαγωγή, εγώ θα ήθελα να επισημάνω ένα Ευρωπαϊκό εργαλείο, το οποίο αποτελεί αντικείμενο διαπραγματεύσεων μεταξύ των Κρατών-Μελών και της Επιτροπής τα τελευταία δύο χρόνια, και του οποίου το αποτέλεσμα θα ενταχθεί στον ευρωπαϊκό προϋπολογισμό 2014-2020. Εννοώ το πακέτο για τις Ευρωπαϊκές Ενεργειακές Υποδομές, γύρω από το οποίο έχει ήδη αναπτυχθεί μεγάλος ανταγωνισμός προτάσεων έργων.

Είναι πλήρως αποδεκτό ότι ο ενεργειακός τομέας παίζει ένα ρόλο-κλειδί στην διαρκή ανάπτυξη της ευρωπαϊκής οικονομίας. Η οικονομική διαχείριση του ενεργειακού τομέα αποτελεί ταυτόχρονα τον αδύναμο κρίκο για την ανάπτυξη της παραδοσιακής βιομηχανίας, αλλά και τον σημαντικό παράγοντα για την ανάπτυξη καινοτομίας και

την αποκαρβονοποίηση της Ευρώπης στον ορίζοντα του 2050.

Ο ειδικός αυτός ρόλος έχει επισημανθεί εδώ και πολλά χρόνια από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή σε μία σειρά εγγράφων. Σε αυτό το πλαίσιο το Πακέτο Ενεργειακών Υποδομών (COM (2011)658, SEC(2011)1233) αποτελεί το κεντρικό κείμενο για την στρατηγική της επενδυτικής υποστήριξης της μεταβατικής περιόδου του ευρωπαϊκού ενεργειακού συστήματος προς την ενιαία εσωτερική αγορά.

Η σημασία της ενιαίας εσωτερικής αγοράς ενέργειας στην επικεντρωμένη πολιτική της ΕΕ για την ενοποίηση της Ευρώπης, αποτελεί κλειδί στη διάθεση κεφαλαίων για την ανάπτυξη υποδομών, για τη δημιουργία ενοποιημένου πολυετούς ευρωπαϊκού προϋπολογισμού 2014-2020 (COM(2011)500), και για τη σταθεροποίηση εθνικών επιμέρους προϋπολογισμών για την περίοδο αυτή, έτσι ώστε να μην υπάρξουν εκπλήξεις στην κεντρική πλέον εκτέλεση του προϋπολογισμού αυτού προς το στόχο της ενοποίησης των ενεργειακών αγορών του 2014.

Σε αυτή τη λογική εντάχθηκε η μεγάλη πίεση για την έγκαιρη εφαρμογή του 3^{ου} Πακέτου σε όλες τις χώρες, το οποίο δίνει έμφαση στον ενισχυμένο ρόλο των Ρυθμιστών και της Ευρωπαϊκής Αρχής Ρυθμιστών, στις διασυνοριακές συναλλαγές, στον πλήρη διαχωρισμό των Διαχειριστικών Αρχών και στους καταναλωτές. Επίσης σε αυτή τη λογική εντάχθηκαν τα φόρα της Μαδρίτης, της Φλωρεντίας και του Λονδίνου προκειμένου να διαμορφώσουν συλλογικά οι Ρυθμιστές τα μοντέλα των αγορών ηλεκτρισμού και αερίου και τις επιπτώσεις στον καταναλωτή. Ακριβώς με αυτή τη λογική ανατέθηκε στους Ευρωπαίους Διαχειριστές και Ρυθμιστές να συμβάλλουν στον καθορισμό προτεραιοτήτων για τις ενεργειακές υποδομές, να συντονίσουν τους

εθνικούς Ρυθμιστές και Διαχειριστές ώστε οι υποδομές που προτείνονται να είναι συμβατές με τα μοντέλα αγοράς, την ενιαία εσωτερική αγορά, την ασφάλεια προμηθειών και τη διαρκή ανάπτυξη της ΕΕ.

Τα βασικά πολύ σοβαρά ερωτήματα που υπάρχουν ακόμα σήμερα, είναι οι διασυννοριακές ρυθμιστικές επεμβάσεις και ο τρόπος της χρηματοδότησης των μελλοντικών αυτών ευρωπαϊκών υποδομών. Το πρώτο αποτελεί ζήτημα των κεντρικών ρυθμιστικών αρχών, το δεύτερο είναι μία διαρκής διαπραγμάτευση των χρηματο-οικονομικών αγορών και των προϋπολογισμών των Κρατών –Μελών.

Γι' αυτό το εργαλείο προϋπολογίζονται 40 δισεκατομμύρια ευρώ , εκ των οποίων τα 9,1 δισεκατομμύρια ευρώ για τις ενεργειακές υποδομές. Η αγορά αναμένει ότι η Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων θα αναλάβει ένα σημαντικό ρόλο στις ενεργειακές υποδομές, είτε χορηγώντας χαμηλότοκα δάνεια σε έργα χαμηλού ρίσκου είτε συμβάλλοντας στα ίδια κεφάλαια, είτε ακόμα διευκολύνοντας συγχρηματοδοτούμενα έργα.

Τέλος στο Ευρωπαϊκό Συμβούλιο Ενέργειας το Φεβρουάριο 2011 προβλήθηκε πολιτικά η έκδοση Bonds για τις ενεργειακές υποδομές. Στην πραγματικότητα το Connecting Europe Facility αποτελεί το πρώτο συμπέρασμα της πρωτοβουλίας Europe 2020 Project Bond η οποία προτάθηκε από κοινού από την ΕΕ και την ΕΙΒ το Μάρτιο 2011. Η πρωτοβουλία αυτή προτείνει να δίνονται εγγυήσεις από την ΕΕ και ΕΙΒ προς τους ιδιώτες επενδυτές αξιοποιώντας τα ευρωπαϊκά Ταμεία. Μία άλλη εναλλακτική της ίδιας πρωτοβουλίας είναι να δίνονται απευθείας δάνεια με τις ίδιες εγγυήσεις. Όπως και να γίνει με αυτόν τον τρόπο θα μειωθεί ο οικονομικός κίνδυνος του ιδιωτικού τομέα, διευκολύνοντας τη χρηματοδότηση. Είναι σαφές ότι

τα Project Bonds σε πολιτικό επίπεδο ανταγωνίζονται τα Eurobonds τα οποία επίσης συζητούνται ως λύση στην τρέχουσα οικονομική κρίση. Επίσης σε πολιτικό επίπεδο γίνεται μεγάλη συζήτηση για το εάν οι πρόσθετες πολιτικές και θεσμικές μεταρρυθμίσεις οι οποίες απαιτούνται για την δημιουργία των EU-energy infrastructure Bonds δικαιολογούνται επαρκώς στο βαθμό που το μεγάλο μέρος των εργαλείων προσφέρονται από την EIB.

Κυρίες και Κύριοι στα ετήσια South East Europe Energy Dialogues που οργανώνει το IENE στη Θεσσαλονίκη κάθε χρόνο, εκτίθενται αυτές οι προτάσεις των Χωρών της Βαλκανικής και συζητείται η βιωσιμότητά τους, ακριβώς μέσα στη λογική της ένταξής τους στα «Έργα Ευρωπαϊκού Ενδιαφέροντος». Κανένας δεν περιμένει ότι αύριο ξαφνικά θα βρεθεί χρηματοδότηση για ενεργειακά έργα, εντούτοις μία σοβαρή και συντονισμένη προσπάθεια αξιολόγησης κάποιων προτάσεων στα πλαίσια των εργαλείων που προσφέρονται μπορεί να έχει θετικό αποτέλεσμα τα επόμενα χρόνια.

ΙΝΔ